

TMMOB, TEB'İN 4 ARALIK İŞ BIRAKMA EYLEMİNE DESTEK VERDİ

Türk Eczacıları Birliği (TEB) 4 Aralık'ta yürürlüğe girecek ilaçta iskonto oranını yükseltecek kararnameye tepki göstererek, 3 Aralık 2009 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) önünde anahtar bırakma eylemi gerçekleştirdi. Eyleme TMMOB de destek verdi.

4 Aralık'ta yürürlüğe girecek ilaçta iskonto oranını yükseltecek kararnameye karşı aynı gün kepenk kapatacaklarını belirten Türk Eczacıları Birliği Başkanı Erdoğan Çolak tarafından yapılan basın açıklaması şöyle:

ARTIK YETER !

Sağlıkta tasarruf tedbirlerinin yarattığı yıkıma ve talana karşı emek ve meslek örgütleri olarak bir kez daha dur diyoruz! Sağlıkta(n) tasarruf; vatandaşların, hastaların ve sağlık çalışanlarının hakları gasp edilerek sürdürülmeye devam ediyor!

Her geçen gün sağlığa erişim hakkı ve sağlık hizmeti sunma olanağımız ellerimizden alınıyor!

BİZLER;

Muayene ücretlerini artıran, birinci basamak sağlık hizmetlerini paralı hale getiren, sağlık çalışanlarının güvenli çalışma haklarını ortadan kaldıran/sağlamayan, sağlık ocaklarını kapatan ve kamu hastanelerini işletme haline dönüştüren bir yaklaşımın sağlıkta "tasarruf" değil, yıkım yarattığına inanıyoruz.

BİZLER;

Emek ve meslek örgütleri olarak hekimlerin, eczacıların, hemşirelerin, tüm sağlık çalışanlarının ve sağlığın her alanında çalışan emekçilerin haklarını bir bir yok eden uygulamaları durdurma adına dün olduğu gibi bugün de hep birlikte hareket edeceğimizi bildiriyoruz!

BİZLER;

4 Aralık günü sağlıkta tasarruf adına, 7000 eczanenin kapanmasına ve bu eczanelerde çalışan sağlık emekçilerinin işsiz kalmasına neden olacak uygulamaların, aynı zamanda halkın sağlığa erişimini kısıtlayacağını düşünüyoruz.

Ve çözüm olarak; eczanelerin bedelsiz kamulaştırılması yerine yaratılan zararın ilaç sanayi tarafından karşılanması gerektiğini ifade ediyoruz.

BİZLER,

SSGSS, katılım payları ve muayene ücretleri ile vatandaşın sağlık hakkına erişiminin kısıtlanmasına karşı, sağlık çalışanlarının haklarının ve itibarlarının ellerinden alınmasına karşı, emek ve meslek örgütlerimize yönelik antidemokratik baskılara karşı son dönemde birlikte hareket etmiş sendikalar, meslek örgütleri ve dernekler olarak;

Türkiye'de sayıları 24.000'e ulaşmış ve sağlık çalışanı olarak hizmet sunmaya devam etmek isteyen eczacıların, tasarruf tedbirlerinin bedelini haksız yere ödemesinin karşısında olduğumuzu bir kez daha bildiriyor; sağlıkta(n) tasarruf tedbirlerinin yarattığı yıkıma ve talana bir kez daha dur diyoruz.

ARTIK YETER !

Sağlıktan tasarruf tedbirlerinin yarattığı yıkıma ve talana karşı emek ve meslek örgütleri olarak bir kez daha dur diyoruz!

Tasarruf tedbiri adıyla hedeflenen dönüşümün, emeğiyle çalışan sağlık çalışanlarını yok etmesine izin veremeyeceğiz.

TMMOB TÜRKİYE'DE ÖZELLEŞTİRME GERÇEĞİ III. SEMPOZYUMU DÜZENLENDİ

TMMOB'nin ülke genelindeki özelleştirmelerin sorgulanması ve toplu bir bilanço çıkarılması amacıyla düzenlediği "TMMOB Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumu"nun üçüncüsü, 5 Aralık 2009 tarihinde Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde gerçekleştirildi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın açılış konuşmasıyla başlayan sempozyumda, özelleştirmenin günümüzde geldiği nokta, emek örgütlerinin üyeleri ve uzmanları ile bilim insanları arasında tartışıldı.

Sempozyumun ilk oturumunda "Ülkemizde ve Dünya'da Yaşanan Özelleştirmelerin Genel Değerlendirmesi" yapıldı. Sunuşunu Prof. Dr. Korkut Boratav'ın gerçekleştirdiği oturumda Prof. Dr. Bilsay Kuruç ve Prof. Dr. İzzettin Önder konuşmacı olarak yer aldı. Prof. Dr. İşaya Üşür'ün sunuşunu gerçekleştirip, Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu ve Doç. Dr. Filiz Çulha Zabcı'nın konuşmacı olarak yer aldığı ikinci oturumda ise "Özelleştirmelere Karşı Yeniden Kamu ve Sosyal Devlet Anlayışı" konusu ele alındı. Sempozyumun üçüncü oturumunun konusu "Yaşanan Küresel Ekonomik Kriz Karşısında Yeniden Kamu Girişimciliği" idi. Prof. Dr. Aziz Konukman'ın sunuşu yaptığı oturumun konuşmacıları Ekonomist Yazar Mustafa Sönmez ve Prof. Dr. Sinan Sönmez oldu.

Sempozyumun son oturumunda emek örgütlerinin temsilcileri "Özelleştirmelerin Sonuçları ve Toplumsal Yansımaları"nı tartıştı. KİGEM Genel Sekreteri Ayla Yılmaz'ın sunuşuyla başlayan oturumda, konuşmacı olarak DİSK temsilcisi Erhan Bilgin, KESK temsilcisi Erdal Apaçık, TTB temsilcisi Doç. Dr. Kayıhan Pala ve TMMOB adına Yönetim Kurulu Üyesi İlker Ertem yer aldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın sempozyumun açılışında yaptığı konuşma şöyle:

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar,

Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumumuza hoş geldiniz. Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla selamlıyorum.

Birliğimiz, küresel kapitalizmin bilinen deyimleriyle emperyalizmin dünya ölçeğinde dayattığı özelleştirmelerin ülkemizde de insanımıza nelere mal olduğu konusunda bilim insanları, uzmanlar ve emek meslek örgütleri ile birlikte tespitler yapmaya devam ediyor. Öncelikle herkes tarafından algılanmalıdır ki: Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumları dizimiz özelleştirme karşıtlarının bir buluşma platformudur. Yüreği insandan, halktan ve emekten yana atanların buluşma platformudur.

Ocak 2005'te Birliğimizin çağrısı ile bir araya gelen Türk-İş, Hak-İş, DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve KİGEM temsilcileri, yapılan bir dizi toplantı ile 26-27 Mayıs 2005'te "20. Yılında Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumu"nu gerçekleştirerek bu sempozyum dizisini başlatmış oldular. Birinci sempozyumun birinci oturumunda bilim insanları "Küreselleşmenin önemli aracı özelleştirme" başlığı altında Dünya'da ve Türkiye'de kapitalizmin tarihsel değişimi, özelleştirme politikaları ve hukuksal savaşım konularındaki düşüncelerini ifade ettiler. İkinci oturumda 20. yılında özelleştirmenin Türkiye'deki bilançosu ortaya konuldu. Enerji, telekomünikasyon, kimya-petrokimya, metalurji, tekelleşme, tarım, ormancılık, madencilik, arazi ve kıyı, kâğıt, tekstil, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve yerel yönetim alanlarında hazırlanan sektör sunumları katılımcılarla paylaşıldı. Üçüncü oturumda "20. Yılında Özelleştirmelerin Sorgulanması" başlığı altında bilim insanları görüşlerini paylaştı.

Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumunun ikinci 13-14 Kasım 2008'de Ankara'da gerçekleştirildi. Bu sempozyumun açılış bildirisi ile "Türkiye'deki özelleştirme uygulamalarına toplu bir bakış" yapıldı. Birinci oturumda "Türkiye'de özelleştirme olgusuna kamu hizmeti ve kamu mülkiyeti açısından kavramsal bakış" konuşuldu. İkinci oturumda "Türkiye'de özelleştirme konusunda söylenenler, yapılanlar ve yapılması gerekenler" değerlendirildi. Üçüncü oturumda çok değerli örgüt temsilcileri "Özelleştirmelere karşı neler yapıldı, neler yapılmalı?" sorusuna yanıt aradı. Dördüncü oturumda TMMOB'ye bağlı odaların yöneticileri "Özelleştirmelere karşı ne yap-

tık? Ne yapmalıyız?” sorusunu yanıtladılar. Beşinci oturumda bilim insanları “Özelleştirmelere karşı ne yapmalı? Kamu girişimciliği nasıl geliştirilmeli? Kamu hizmeti nasıl sunulmalı?” sorusuna yanıt aradılar.

Sevgili Arkadaşlar,

Türkiye’de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumlarıyla, özelleştirme karşıtlarını bir araya getiren Birliğimiz, 40. Çalışma Döneminde düzenlediği bu üçüncü sempozyumla da kapitalist küreselleşmenin küresel krizinin yaşandığı kapitalizmin bu yeni döneminde, özelleştirmelerin yıkımı konusunu bir kez daha görünür kılmayı amaçladı.

2008 yılı sonlarında yaşanmaya başlanan küresel krizle birlikte kapitalist sistemin yeni bir noktaya evrileceği gerçeğinden hareketle, önümüzdeki dönem sistemin kendi alternatiflerinin de tartışılacağı bir dönem olacaktır. TMMOB, gelinen noktada özelleştirme karşıtlarının entelektüel bir bakış açısıyla konuyu mevcut duruma göre değerlendirip, sosyal bir devlete doğru evrilmenin ne kadar acil bir ihtiyaç olduğunun tespiti yönünde yeni verilerle özelleştirme gerçeğinin bir kez daha vurgulanması gerektiğini biliyor.

Bu sempozyumda, özelleştirmenin günümüzde geldiği noktayı, “Ülkemizde ve Dünya’da Yaşanan Özelleştirmelerin Genel Değerlendirmesi”, “Özelleştirmelere Karşı Yeniden Kamu ve Sosyal Devlet Anlayışı”, “Yaşanan Kü-

resel Ekonomik Kriz Karşısında Yeniden Kamu Girişimciliği” ve “Özelleştirmelerin Sonuçları ve Toplumsal Yansımaları” başlıkları altında değerli bilim insanları ile hep birlikte inceleyeceğiz.

Sevgili Arkadaşlar,

Hatırlatmam gerekirse bu sempozyumun ilk ikisinde özetle şunlardan söz edilmişti:

“Özelleştirme” küresel kapitalizmin, ürettiği krizini aşmak amacıyla özellikle 1980’li yıllardan sonra mal, hizmet ve sermayenin küresel ölçekte sınırsız dolaşımını sağlamak için “liberal

reformlar” adı altında “dünya” ölçeğinde dayattığı ekonomik, toplumsal, siyasal ve ideolojik boyutları olan küresel politika araçlarından birisidir.

Dar anlamda, “Devletin iktisadi faaliyetlerini gerçekleştiren kamu iktisadi teşebbüslerinin, yani KİT’lerin mülkiyetinin özel sektöre devredilmesi”; geniş anlamda “Devletin iktisadi faaliyetlerinin azaltılması ya da bu fonksiyonunun tümüyle serbest piyasa koşullarına devredilmesi”ni içeren “özelleştirme”lerin ülkemizde yasal altyapısının oluşturulmasına 1983 yılı sonrasında başlanmıştır. 1984’te 2983 sayılı Yasa çıkarıldı. Özelleştirmelerin uygulama alanının ve önceliklerinin belirlenmesi için Dünya Bankası istemiyle 1985 yılında “Özelleştirme Ana Planı” hazırlandı. 1986’da 3291 sayılı Yasa, 1990-94 arası bir dizi KHK, 1994’te de eksikliklerin giderilmesi amacıyla 4046 sayılı Özelleştirme Yasası çıkarıldı.

Özelleştirme çalışmaları, 1984 yılında kamuya ait yarım kalmış tesislerin tamamlanması veya yerine yeni bir tesis kurulması amacıyla özel sektöre devir uygulamaları ile başlamış; 1986 yılından itibaren hız kazanan program çerçevesinde, günümüze kadar yüzlerce kuruluşta halka arz, varlık satışı, devir işlemi ve blok satış yöntemleriyle yapılan özelleştirmeler sonucunda çoğu kurumda hiç kamu payı kalmamıştır.

Bu süreçte; doğal tekel alanlarında kamu işletmeleri parçalanarak, kamuya ait çimento, süt, et, yem, dokuma, orman ürünleri, gemi, gübre sanayileri, enerji santralleri, kimya ve petrokimya tesisleri, maden işletmeleri, demir çelik işletmeleri, kâğıt fabrikaları, telekomünikasyon hizmetleri, ulaşım hizmetleri ve bankacılık sektörü özelleştirilerek, alan uluslararası tekellere bırakılmış, ülkemiz daha da fazla dışa bağımlı duruma sokulmuştur.

1990'lı yıllardan itibaren KİT'lerin dışında, Dünya Ticaret Örgütü kararları ve GATS hükümleriyle bağlantılı olarak eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve altyapı hizmetleri de özelleştirme saldırısına uğramaya başlamıştır. Emek ve demokrasi güçlerinin istemleri doğrultusunda değil, küresel sermayenin egemenliğinin bir aracı olarak gündeme getirilen "yerelleşme" politikaları ile su, toprak, orman, kıyılar ve madenler gibi doğal kaynaklar tüm yurttaşların yararlanacağı varlıklar olmaktan çıkarılmış, alınıp satılabilir "mal" konumuna dönüştürülmüştür.

Ortaya çıkan sonuç; işsizliğin artması, eşitsizliğin derinleşmesi, sosyal ve ekonomik dokunun zarar görmesi, göçlerin yaşanması, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik ve altyapı gibi temel yurttaşlık haklarının piyasalaştırılması, kamu hizmetlerinden yoksun kalma olmuştur. Kamu yönetiminin tüm sektörlerde kırıldığı veya tarım sektöründe olduğu gibi dağıldığı, kamu adına karar alma ve uygulama düzeneklerinin "yönetişim" modeliyle küresel sermayenin örgütlerine devredilmeye çalışıldığı süreçte, "katılımcılık", sermayenin kurduğu "sivil toplum örgütleri"ne bırakılmıştır.

Ülkeyi "pazar", devleti "tüccar", yurttaşı "müşteri" konumuna getirmeyi amaçlayan ve ironik bir biçimde "AB'ye uyum" adı altında gündeme getirilen yasal ve kurumsal düzenlemelerle küresel eklemlenmenin altyapısı tamamlanmaya çalışılmıştır. Ulusal kaynakları iç ve dış sermaye kesimlerine

transfer eden borçlanma sisteminin doğal sonucu olarak borç sarmalı içine sıkıştırılmış ve üretimden koparılmış bir ekonomik sistemi kabul etmeye zorlanan insanlarımızın yaşam alanlarını doğrudan etkileyen bu süreç, "küreselleşmenin sorgulanması" bir yana, "neyin ne kadar özelleştirildiği" ve "özelleştirmenin ulusal ekonomiye ve topluma ne getirdiği" boyutlarında da yeterince sorgulanmamıştır.

"İdeolojiler öldü" savıyla "küresel kapitalist ideoloji"nin tek doğru olarak dayatıldığı bu dönemde, dünyada ve ülkemizde neoliberal saldırılara karşı emekten yana güçlerin tepkileri de yeterince etkili olamamıştır. Bunu da burada belirtmek gerekir.

Sevgili Arkadaşlar,

Bunları hep birlikte söylemiştik. Söylediklerimizi yaşam hep doğruladı: İşte yaşamakta olduğumuz kapitalist küreselleşmenin kendi yarattığı küresel krizi!

Son 30 yıldır içine sokulduğumuz kapitalist küreselleşmenin sonuçları bugün ortadadır: 1 milyar kişinin günde 1 dolardan az kazandığı, dünya nüfusunun zengin yüzde 2'sinin dünya servetinin yarısına el koyduğu bir dünyada yaşıyoruz. Kuzey ile güney arasındaki, kadın ile erkek arasındaki, varsıllarla yoksullar arasındaki fark gittikçe açılıyor. Ülkemizde de yoksulların daha fazla yoksullaştığı, siyasal yapıda pek çok değişimin gerçekleştiği biçimde yaşanan süreç, kapitalist küreselleşmenin küresel kriziyle karanlık yüzünü bir kez daha gösteriyor. Neoliberalizmin

kurallarının değişmez olduğu öngörüsü sarsılırken krizden kurtulmak için sistemin taleplerine cevap vermenin de doğru olmadığı ortaya çıktı. Piyasanın inisiyatifine bırakılmış bir ekonomi sürekli kriz üretmekte, faturası da emekçi halka, ücretliye, çalışana kesilmektedir. Özellikle Türkiye gibi kendi kaynaklarını kullanamayan, emperyalizme bağımlı ülkeler bu krizden daha da fazla etkilenecek, etkileniyor da.

İşsizlik rekorları kırılıyor bu ülkede. Yoksulluk ve sefalet almış başını gidiyor. Kapitalist küreselleşmenin küresel krizi emekçileri teğet geçmiyor. Üstüne üstlük adaletsizliğin adaletsizlik olarak, açlığın açlık olarak sürüp gitmesini sağlamak için kapitalist küreselleşmenin bu düzenini korumaktan da utanmadan söz ediyorlar.

Onların sözlerinin tükendiğini son olarak geçtiğimiz aylarda İstanbul'da yapılan IMF ve Dünya Bankası yıllık zirvesinde gördük. "İstanbul Kararları" olarak adlandırılan kararlarında az gelişmiş ülkelere daha fazla kaynağı emperyalist merkezlere taşımak dışında bir karar almadılar. Krizden çıkış için çareyi yine "sömürü katmerleştirmek" buldular.

Dünyanın geleceği ile ilgili söyleyebildikleri tek şey; "önümüzdeki yıllarda işsizliğin ve yoksulluğun artacağı, yoksulluk nedeniyle savaşların yaşanabileceği" oldu. Bu, kimsenin bilmediği bir konu zaten değil. TMMOB, DİSK, KESK, TTB olarak IMF ve DB Başkanlarına yazdığımız mektupta şöyle ifade etmiştik:

"Bugün yaşanan bunalım basit bir iktisadi kriz değildir. Bu artık tarihsel misyonunu tamamlamış bir üretim ve toplumsal sistemin, yani kapitalizmin bütüncül bir krizidir ve yakın bir gelecekte derinleşmiş toplumsal krizlerle daha büyük yıkım ve acılara yol açması muhtemeldir. Bu nedenle sürdürmekte ısrar ettiğiniz sermaye yanlısı politikalar bugün olduğu kadar gelecekte de birer uygarlık suçu oluşturacaklardır."

Evet, Sevgili Arkadaşlar,

Biz mühendisler, mimarlar, şehir plancıları yaşamın her alanında. Bizler fabrikalarda, şantiyelerdeyiz, bürolarda, sokaklarda, alanlarda. Bizler Türkiye'nin

her anında ve her yerindeyiz. Ve gerçekleri bütün çıplaklığı ile görüyoruz. Biz hurafelerin değil, aklın ve bilimin temsilcileriyiz. Biz "Kral çıplak" demeye devam edeceğiz.

İçinden geçtiğimiz süreçten, kapitalizmin küresel krizinden, bizlerin de etkilenmemesi olanaksız. Kriz, tüm emekçi kesimleri olduğu gibi bizim örgütümüzün üyelerini de teğet geçmiyor. Türkiye'de ekonominin küçüldüğü; üretim, istihdam, ihracat ve ithalatın gerilediği bir dönemde üretimin direkt içinde yer alan mühendis, mimar ve şehir plancılarının bu durumdan etkilenmemesi düşünülemez. Mühendis ve mimarların bu süreci durdurmak için daha örgütlü, daha bütünleşmiş, daha etkin ve insana seslenen, bilimsel, kültürel ve mesleki girdilerle zenginleştirilmiş daha politik bir tavra ihtiyacı bulunuyor.

TMMOB, böyle bir dönemde, tüm dünyadaki emekten ve halktan yana güçlere "daha demokratik, daha barışçı, gelirini adaletli paylaşan" bir dünya için büyük görevler düştüğünün bilincindedir. TMMOB ve bağlı odaları, örgütlü gücüyle birlikte sorumluluğun gereklerini yerine getirecektir.

Sevgili Arkadaşlar,

Sözlerimi bitirirken, bu sempozyumun oluşumunda görev alan "TMMOB Özelleştirmelerin ve Sonuçlarının Takibi Çalışma Grubu"na, görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, emek ve meslek örgütlerinin çok değerli temsilcilerine ve katılımlarınızdan dolayı sizlere Birliğimiz adına çok teşekkür ediyorum.

Sevgili Arkadaşlar,

Özelleştirme kelimesini duyduğumda nedense aklıma hep Tefik Fikret'in sözleri geliyor:

Bu harmanın gelir sonu, kapıştırın giderayak!
Yarın bakarsınız söner bugün çitirdayan ocak!
Bugünkü mideler kavi, bugünkü çorbalar sıcak,
Atıştırın, tikiştırın, kapış kapış, çanak çanak...
Yiyin efendiler yiyin, bu han-i iştiha sizin,
Doyunca, tıksırınca, çatlayıncaya kadar yiyin!
Hepinize saygılar sunuyorum.

10 EKİM'DE ERTELENMEK ZORUNDA KALAN TMMOB 40. DÖNEM 3. DANIŞMA KURULU 6 ARALIK'TA TAMAMLANDI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin 10 Ekim 2009 tarihinde ertelenen 40. Dönem 3. Danışma Kurulu toplantısı, 6 Aralık'ta tamamlandı. 329 kişinin katıldığı Danışma Kurulu toplantısında, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu'nun meslek örgütlerine yönelik hazırladığı rapor ve Odaların seçim süreçlerine ilişkin değerlendirmeler yapıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın açılış konuşmasıyla başlayan toplantıda, 29'u Danışma Kurulu Üyesi olmak üzere 41 kişi söz aldı. Toplantıda konuşan Danışma Kurulu üyeleri sırasıyla şöyle:

Mehmet Torun (Maden MO), Ali Fahri Özten (HKMO), Emre Mardan (MO), Mehmet Besleme (KMO), Turhan Tuncer (ZMO), Hakkı Atıl (JMO), Atakan Günay (Gıda MO), Tarık Şengül (ŞPO), Şevket Demirbaş (JFMO), Ali Ekber Çakar (MMO), Beşer Baydar (KMO), Cemal Gökçe (İMO), Selçuk Soylu (MMO), Kurtuluş Kaya (EMO), İdris Ekmen (Diyarbakır İKK), Erhan Karaçay (EMO), Hüseyin Atıcı (MMO), Kamer Gülbeyaz (Mersin İKK), Başak Koç (EMO), Pinar Hocaoğulları (EMO), Cemalettin Küçük (TMMOB YK-Metalurji MO), Mehmet Özsakarya (MMO), Necati Şahin (İMO), Tefik Peker (TMMOB Yüksek Onur Kurulu), Teoman Livaneli (İMO), Musa Çeçen (EMO), Dinçer Mete (MMO), Bahattin Alparslan (MO).

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın Danışma Kurulu açılış konuşması şöyle:

Günaydın Arkadaşlar,

10 Ekim'de ertelenmek zorunda kaldığımız Danışma Kurulu'nu kaldığı yerden başlatıyorum. Hepiniz hoş geldiniz. Hepinizi Birlik Yönetim Kurulu adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla selamlıyorum.

10 Ekim'de açılışta hem TMMOB'nin iki yıllık çalışma dönemine ilişkin örgütümüzün gerçekleştirdiklerini sizlere aktarmış hem de dünyaya, ülkemize, örgütümüze dair değerlendirmelerimizi sizlerle paylaşmıştım.

Bugün bu açılışta iki konu üzerinde durmak istiyorum. Birincisi Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu'nun özetini bildiğimiz raporu, ikincisi de örgütümüzün Genel Kurul süreci.

Evet, Sevgili Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi Cumhurbaşkanlığı, meslek örgütleri ile ilgili hazırladığı raporu kamuoyundan ve bizden saklıyor.

Bildiğiniz üzere Cumhurbaşkanlığı'ndan Devlet Denetleme Kurulu'nun, içinde TMMOB'nin de bulunduğu meslek örgütlerine yönelik hazırladığı araştırma-inceleme raporunun gönderilmesi talebimiz reddedildi. Red gerekçesi, raporda diğer örgütlerle ilgili bilgilerin de olması ve raporun "gizli damgasına havi bulunmasına" dayandırıldı. Birliğimiz, öncelikle raporun kendisiyle ilgili bölümünün gönderilmesini istemiştir. Kaldı ki meslek örgütlerinin genel kurulları, çalışma raporları ve yayınlarının tümünün kamuya açık olduğu dikkate alındığında "gizlilik" gerekçesinin kabul edilmesi de mümkün değildir.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu tarafından hazırlanan ve özeti yayımlanan bu rapor, özü itibarıyla “siyasal iktidara bağlı meslek örgütleri yaratılması”nı hedeflemektedir. AKP iktidarı eliyle kamuda yürütülen siyasal kadrolaşma ve yandaş sermaye yaratma çabasından sonra sıra meslek örgütlerini ele geçirmeye gelmiştir. Ne yazık ki tarafsız bir konumda olması gereken Cumhurbaşkanlığı makamı da DDK aracılığıyla buna hizmet etmektedir. Cumhurbaşkanının, Cumhurbaşkanı seçilmesinin hemen ardından DDK'ya yaptığı ilk görevlendirmenin meslek örgütlerinin incelenmesi olması da yeterince manidardır.

Tarafımızca sunulan bilgi ve belgelerin gizli bir yanı bulunmamasına karşın, bu bilgilere dayanılarak hazırlanan raporun ne türden gizli bilgiler içerdiği merak konusudur. Meslek örgütlerinin, raporun tamamının gönderilmesi talebinin Cumhurbaşkanlığı tarafından reddedilmesi; raporun hazırlanmasındaki amacı da sorgulanır hale getirmiştir. Raporun ilgili taraflardan saklanması, hiçbir demokratik yönetim açısından kabul edilebilir değildir. Cumhurbaşkanlığı DDK, araştırma-incelemenin ötesinde “gizli bir soruşturma” mı yürütmüştür ki rapor taraf olan kuruluşlara verilmemektedir?

Açıktır ki burada Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlığa sunduğu bu “gizli bilgiler” aracılığıyla, yürütmenin artık gizlenemeyen meslek örgütlerini baskılama, sindirme ve gerekirse seçimlerle iş başına gelen yönetimleri tasfiyeye yönelme çabalarını kolaylaştıracak, bunun önünü açacak bir faaliyetin doğrudan tarafı haline gelmiştir.

Rapor özetle, meslek kuruluşlarını siyasetle uğraştıkları gerekçesiyle Başbakanlığa ihbar etmektedir. Oysa meslek kuruluşlarına siyaset yasağı darbeci rejimin hazırladığı 82 Anayasası'yla yürürlüğe girmiştir. Bu yasak daha sonra 1995 yılında kaldırılmıştır. Her fırsatta 82 Anayasası'na karşı olduklarını söyleyip bu Anayasanın demokratik bir yönde dönüşümünü, hatta yeniden yazımını savunanların, 82 Anayasası'nı aşan bir tarzda anti-demokratik bir tutumla yetki kullanmaya yönelmeleri, demokrasiden ne anladıklarını yeteri bir açıklıkla ortaya koymaktadır. Buradaki soru: “Darbeci Cumhurbaşkanı'nın yarım bıraktığı işi Sivil Cumhurbaşkanı mı tamamlıyor?” sorusudur.

Başbakanlığa verilen sözde “Araştırma ve İnceleme Raporu”, meslek kuruluşlarının muhalefetini susturmanın

ince önermeleri ile bezenmiştir. Bu önermeler, ne DDK üyelerinin ne de Cumhurbaşkanı'nın görevidir. Çünkü bu makam, Anayasa kuralı gereği ne aktif güncel siyaset yapabilir ne de üniversite kürsüsündeymiş gibi doktriner tartışma yapabilir. Bu Rapor ile Cumhurbaşkanlığı makamı, siyasal iktidarın bir komisyonu gibi veri hazırlamış ve önermelerde bulunmuştur. İktidarın yardımcı organı gibi çalışmış ve siyasette taraf olmuştur.

Cumhurbaşkanı, tarafsız olması gereken Cumhurbaşkanlığı makamını kullanarak, eski siyasal partisinin ideolojik görüşlerine uygun davranacak meslek odaları yaratmanın yollarını aramaktadır. Hazırlanan DDK raporuyla, kamusal sorumluluğu ön planda tutan meslek odalarını siyasal iktidara bağlamanın altyapısı oluşturulmak istenmektedir. Meslek odalarına sözde daha fazla esneklik sağlanacağı iddiasıyla kurumların yasalarının ortadan kaldırılması, genel geçer tek bir yasal düzenleme yapılması, Meclis'in dahi yetki sahibi olamayacağı şekilde Bakanlar Kurulu'nun meslek odalarını biçimlendirmesi önerilmektedir.

Herkes bilmelidir ki; meslek örgütleri seçimlerle iş başına gelen yönetimler tarafından idare edilmekte ve bu yönetimlerin icraatı denetim kurulları başta olmak üzere genel kurullar süreciyle de denetlenmektedir. Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu, iddia ettiği gibi bilgi demeti oluşturmaya yönelik araştırma-incelemenin ötesine geçerek, bu sürece müdahale etmekte ve bu müdahalenin daha geniş bir çerçeveye oturtulması için öneriler ortaya koymaktadır. Bunun için odalar ve üst birlikler arasındaki ilişki düzeyini vesayet olarak adlandırıp, aslında demokratik bir işleyiş temel alan örgüt bütünlüğü sürecini zayıflatmayı ve buna karşılık olarak da meslek örgütlerini siyasal iktidarın güdümüne sokacak, antidemokratik bir işleyiş modelini önermektedir.

Aslında herkes biliyor; TMMOB 70'lerden bugüne, ayrıca ve özellikle 1980 faşizmi sonrası yakın tarihimizin her türlü baskıcı, insan haklarını çiğneyen, örgütlenmeyi ezen, demokratik hakları bastıran iktidarlarına karşı muhalif tutum almıştır. Aynı zamanda, meslek sorunlarının genel sorunlardan bağımsız olarak ele alınamayacağı gerçeğinden hareketle, kamu yararı doğrultusunda sorunların çözümü noktasında mücadelesini sürdürmüştür. Bu çizgi politikse evet, politik tutum aldık ve almaya devam edeceğiz.

Meslek örgütlerinin varlığının, siyasal iktidarın bir parçası olmaması gereken Cumhurbaşkanlığı makamının özel ilgi alanı olmasının gerekçesi kamuoyuna açıklanmalıdır. Kamuoyu denetimi olmayan, baskı altına alınmış bir toplumda demokrasinin yeşermeyeceği ve gelişmeyeceği tarihin bir gerçeği ise, siyasal iktidarı kamuoyu denetiminden korumak tehlikeli bir yoldur. Bu yolun geldiği yer çok açıktır.

Söylemek isteriz: Meslek örgütlerinin etkinleştirilmeleri, geliştirilmeleri için atılacak her adımın öznesi olduğumuz, içinde yer alacağımız bilinmelidir. Bunun yolu Türkiye'nin demokratikleştirilmesiyle birlikte bunu içine sindiren idarelerden ve hükümetlerden geçmektedir.

Bizlerin kurumsal kimliğimize yönelik her türden baskıya karşı duracağımızı, Türkiye'nin demokrasi mücadelesi içerisinde emek ve meslek örgütleri ile birlikte, yüreği insandan ve emekten yana atanlarla omuz omuza olacağımızı, omuz omuza yürüyeceğimizi; dün olduğu gibi bugün de bu yürüyüşümüzde bedel ödemeye hazır olduğumuzu burada bir kere daha hepimiz adına herkese duyuruyorum.

Evet, Sevgili arkadaşlar,

10 Ekim toplantısında da söylemiştim: Örgütümüzün Genel Kurullar süreci başlamıştır.

Genel Kurullarımız, mesleğimizi uygulayarak bilimi ve teknolojiyi halkımızın hizmetine sunmak ve emeğimizin karşılığında insanca bir yaşam düzeyine kavuşmak isteyen biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının, sorunlarımızın üstesinden gelmek için ihtiyaç duyduğumuz umut ve inanç ortamının yaratılmasına, örgütlülüğümüzün gelişmesine ve güçlenmesine katkıda bulunmaktadır. Ben buna inanıyorum.

Öncelikle görev süreleri tamamlanacak olan yönetim kurulu üyesi arkadaşlarıma, TMMOB'nin bir döneminde kişisel birikimlerini örgütümüzün birikimleri ile harmanlayarak, özel yaşamlarından zaman ayırarak yürüttükleri Oda çalışmaları ve örgütümüze verdikleri katkıdan dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyorum.

Bilim ve teknolojiyi insanla buluşturan bir meslek grubunun üyeleri olan biz mühendis, mimar ve şehir plancıları, sıkıntılı, sancılı, sorunlu bir ülkede yaşayan tüm yurttaşlar

gibi önemli sorunlarla karşı karşıyayız. İşsizlik, mesleğimizi uygulamada karşılaştığımız engeller ve bunların sonucu olarak mesleki ve ekonomik haklarımızda gerileme bu sorunların başlarında gelmektedir. Sorunlarımız halkımızın sorunlarından ayrı değildir.

Hepimiz biliyoruz: Ülkemizde özellikle son otuz yıldır kapitalist küreselleşmeye uyum adına uygulanan politikalar, uluslararası sermayenin direktifleriyle yönlendirilmektedir. Kısaca IMF ve DB politikaları olarak adlandırdığımız dışa bağımlı bu politikalar emeğin ve halkın büyük çoğunluğunun aleyhine işlemektedir. Kapitalist küreselleşmenin kendi yarattığı küresel kriz ile her şey apaçık ortaya çıkmıştır.

Bu nedenlerle, mesleğimizi uygulayabileceğimiz ortamların yaratılması mücadelesi, yani bağımsızlık, demokrasi, kalkınma ve hakça paylaşma mücadelesi her zaman olduğundan daha fazla önem taşır hale gelmiştir. Bu nedenler, bu temel ortak gündem maddesi etrafında ortak politikalarımızı belirlemeyi ve ortak mücadeleyi örgütlemeyi ve örgütlenmemizi güçlendirmeyi zorunlu kılmaktadır.

Bu ülke insanının TMMOB'ye ihtiyacı vardır sözünden hareketle; "TMMOB'nin odalarına, odaların şubelerine, şubelerin çalışmalarına aktif katkı koyacak örgütlü üyelere ihtiyacı vardır" sözü şimdi çok daha anlamlıdır. Neoliberal politikalara karşı, gericiğe karşı, emperyalizme karşı "Başka bir Türkiye, başka bir yaşam mümkündür" demek ve bunun gereklerini yapmak şimdi çok daha önemlidir.

Bir kez daha altını çizerek söylemek gerekiyor: Bu ülkenin dış politikası ABD emperyalizminin talepleri ile şekilleniyor. Ekonomisi kapitalist küreselleşmeye uyum adı altında IMF ve Dünya Bankası'nın yönlendirmesi altında. Demokrasinin sınırlarını da AB ile ilişkiler ve pazarlıklar belirliyor. Tüm bunlar artık hepimiz tarafından açık olarak biliniyor. Tüm bunların sonucu bağımlılığı arttırıyor, yoksulluğu arttırıyor ve geleceğimize yönelik karanlığı arttırıyor. Geçtiğimiz dönem böyleydi ve ne yazık ki gelecek dönemde de böyle olacak.

Sıkıntılı, sancılı ve sorunlu bir ülkede yaşıyor olmak, bu ülkede bizim gibi meslek örgütlerine de çok daha fazla görev düşmesine, sorumluluklarının artmasına neden oluyor. Tüm yaşanan olumsuzluklara karşı da hep birlikte, hiç bıkkınlık göstermeden, hiç durmadan, hiç ara

TMMOB'den

vermeden kendi bildiğimiz yolda yürüdük. Devraldığımız onurlu yürüyüşü ve dik duruşu bağlı odalarımızın yöneticileri ve örgütlü üyelerimizle birlikte sürdürdük.

Katıldığımız, düzenleyicisi ya da çağrıcısı olduğumuz miting ve benzeri alan etkinliklerinde hep "Bağımsız, demokratik ve özgür bir Türkiye" için yükselttik sesimizi. Emekten ve halktan yana çaba gösteren tüm örgütlerle ilkeli işbirlikleriyle, omuz omuza ve birbirimize omuz atmadan yan yana durarak Türkiye demokrasi mücadelesinin içinde yer aldık.

Ülkemiz ve meslek alanlarımız üzerine düzenlediğimiz etkinliklerle; insana, yaşama ve geleceğimize olan görevlerimizi yerine getirmeye çalıştık. Bağılı odalarımızla birlikte bir yılda 100'ün üzerinde etkinliğe imza attık. Etkinliklerimizin sonuç bildirgeleri TMMOB'nin manifestolarıdır. TMMOB'nin sözü hep emekten ve halktan yana olarak insana, yaşama ve aydınlık geleceğimize yönelik olacaktır.

Sevgili Arkadaşlar,

Bu Danışma Kurulumuz aracılığıyla buradan herkese ve her yere duyuruyorum:

50 yılı aşan deneyimi ve birikiminin ışığında, yetmişlerden beri yarattığı değerler ve mesleki-demokratik kitle örgütü olmanın sorumluluğuyla hareket eden TMMOB, bağlı odaları, odalarımızın şubeleri ve örgütlü üyeleri ile birlikte önümüzdeki dönemde de meslek ve meslektaş sorunlarının halkın sorunlarından ayrı tutulmayacağını bilerek çalışmalarını yürütecektir.

TMMOB, önümüzdeki dönemde de özgür ve demokratik bir Türkiye özlemiyle emekten ve halktan yana mücadelesini sürdürecektir.

TMMOB, önümüzdeki dönemde de barıştan, dostluktan, dayanışmadan ve bir arada yaşamadan yana etkinliklerin içerisinde aktif olarak yer alacaktır.

TMMOB, önümüzdeki dönemde de toplumsal muhalefetin odağında yer alarak onurlu yürüyüşüne ve dik duruşuna devam edecektir.

TMMOB ve bağlı odalarının tüm yöneticileri ve örgütlü üyeleri bu kararlılık içerisinde. Bunu herkes bilmelidir.

Sevgili Arkadaşlar,

TMMOB'ye bağlı odaların seçim süreçlerine girildiğinde aklıma hep büyük şairin dizeleri gelir:

"Gün o gün değil derlenip dürülmesin bayraklar,

Duyduğunuz çakalların ulumasıdır safları sıklaştırın çocuklar"

Hepinize, hepimize kolaylıklar diliyorum.

TMMOB 40. Dönem III. Danışma Kurulu'na Katılım Listesi

TMMOB Yönetim Kurulu	14
TMMOB Yüksek Onur Kurulu	3
TMMOB Denetleme Kurulu	2
TMMOB Genel Sekreterlik	5
Çevre Mühendisleri Odası	10
Elektrik Mühendisleri Odası	35
Fizik Mühendisleri Odası	1
Gemi Mühendisleri Odası	1
Gemi Makina İşletme Mühendisleri Odası	1
Gıda Mühendisleri Odası	8
Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası	13
İç Mimarlar Odası	7
İnşaat Mühendisleri Odası	57
Jeofizik Mühendisleri Odası	10
Jeoloji Mühendisleri Odası	6
Kimya Mühendisleri Odası	12
Maden Mühendisleri Odası	14
Makina Mühendisleri Odası	79
Metalurji Mühendisleri Odası	9
Meteoroloji Mühendisleri Odası	3
Mimarlar Odası	11
Orman Mühendisleri Odası	2
Petrol Mühendisleri Odası	0
Peyzaj Mimarları Odası	2
Şehir Plancıları Odası	5
Tekstil Mühendisleri Odası	2
Ziraat Mühendisleri Odası	8
İl Koordinasyon Kurulu Sekreterleri	9
TOPLAM	329

TÜRKİYE TOPLUMSAL ÇÖZÜMENİN EŞİĞİNDE: ÇÖZÜM SİYASETİN ÜSTÜNLÜĞÜNÜ VE DEMOKRASİYİ SAĞLAMAKTAN GEÇİYOR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, son yaşanan gelişmeler üzerine 14 Aralık 2009 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Türkiye tehlikeli bir süreçten geçiyor. Kürt sorununun çözümünde şiddetin bir yöntem olarak benimsenmesi, en son Seher'imizin, Aydın'ımızın ve 7 askerimizin ölümüne yol açmış, belediye otobüslerine ve iş yerlerine molotof kokteylleri atılması gibi eylemlerle terör gündelik yaşamın ögesi olmuştur.

Kürt sorununun zaten gergin bir zeminde bulunuşu ve bu sorunun ele alınışına ilişkin yanlışlıklar üzerine yaşanan bu gelişmeler, toplumsal tepki farklılaşmalarını artırmış bulunmaktadır. Diğer yandan DTP'nin kapatılmasının, sorunu siyasi kanalların dışına doğru yönlendirdiği açıktır.

İnsanımızın yaşamına yönelik son yaşanan eylemler ve DTP'nin kapatılması sonrasında gelişmeler olağan tepki boyutlarını aşmış, en son İstanbul'da görüldüğü gibi artık silahlar ve satırlar devreye girmiştir.

Bu gidiş çok tehlikelidir. Türkiye'yi bir iç savaşa sürükleyebilecek, Türk-Kürt kardeşliğini temelden sarsabilecek bir yarılmaya yol açacak özelliğe sahiptir.

Toplumumuz, ikiye bölünmenin eşliğindedir. Sorumsuz yaklaşımlar birçok kesimden aynı anda geliştirilmektedir.

Birçok kesim milliyetçi linççi bir atmosferin ülkemizi sarmasına yönelik çabalar içerisinde.

Bu ortamdan zarar gören yalnızca yaşamını kaybeden ve yaralanan insanlarımız değil, bu topraklar üzerinde kardeşçe bir arada yaşama umudumuzdur, barış ve demokrasidir.

Demokratik kamuoyu toplumun kamplaştırılmasına prim vermeyerek bir arada kardeşçe yaşamı savunmak, provokasyonları ve terörü lanetlemek, silahların susmasını istemek ve sağduyulu demokratik yaklaşımları egemen kılmak sorumluluğuyla karşı karşıyadır.

Konu "sözde açılım" yaklaşımında olduğu gibi emperyalist senaryolara zemin oluşturan boyuttan çıkarılmalıdır. Ülkemizde siyasal yaşamın demokratikleştirilmesi yönünde ivedi adımlar atılmalıdır.

TMMOB ülkemizin ve insanımızın gereksindiği kardeşlik ortamının ancak demokrasi ortamında sağlanabileceğine olan inancıyla şiddet ortamından medet umanları bir kez daha uyarılmaktadır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TSF BİLEŞENLERİ TOPLANTISI YAPILDI

Türkiye Sosyal Forumu Bileşenleri toplantısı, 17 Aralık 2009 Perşembe günü MMO İstanbul Şube salonunda yapıldı. Toplantıda, ASF 2010 İstanbul'a yönelik çalışmalar, Paris program çalışma grubu toplantısı ve sonuçları değerlendirildi. Program süreci, Asambleler Asamblesi, tematik alanlar, büyük etkinlikler, bölgesel konular için ayrılacak gün, web siteleri konularına ilişkin bilgilendirme ve değerlendirmeler yapıldı. Toplantıya TMMOB'yi temsilen Yönetim Kurulu II. Başkanı Nail Güler katıldı.

TMMOB 7. ENERJİ SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB adına Elektrik Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen enerji sempozyumlarının yedincisi, İMO Teoman Öztürk Konferans Salonu'nda, 17-19 Aralık 2009 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Üç gün süren, "Enerjide 'Serbest Piyasa'nın Bedeli ve Alternatif Enerji Politikaları" başlıklı TMMOB IIV. Enerji Sempozyumu, Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı Olgun Sakarya'nın konuşmasıyla açıldı.

Sempozyumun birinci günü "Enerjinin Etkin Kullanımı, Verimlilik, Teknolojik, Bilimsel Gelişmeler, Ulusal Sanayi ve AR-GE" başlığıyla yapılan birinci oturumda MMO Enerji Verimliliği Danışmanı Tülin Keskin "Enerji Verimliliği" başlığı altında bir bildiri sundu. İkinci gün "Enerji Kaynaklarının Kullanımı, Maliyeti ve Alternatif Enerji Yönetim Modelleri" başlığıyla yapılan dördüncü oturumda MMO Enerji Çalışma Grubu Başkanı Oğuz Türkyılmaz, Maden Mühendisi Mehmet Kayadelen ile birlikte "Elektrik Enerjisi Üretiminde Yerli Kaynak Kullanımı: Bazı Sorunlar ve Politika Önerileri" başlıklı bildiri sundu. Sempozyumun üçüncü günü "Türkiye'de Enerji Alanındaki Darboğazlar, Serbestleştirme ve Özelleştirme Uygulamaları" başlıklı oturumu MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz yönetti, MMO Enerji Çalışma Grubu Üyesi H. Caner Özdemir "Enerjide Kamu Yapılanması Üzerine Düşünceler" başlıklı bildiri sundu. Üçüncü günün son oturumu olan "Enerjide Serbest Piyasanın Bedeli ve Alternatif Enerji

Politikaları" başlıklı panelin yöneticiliğini de MMO Enerji Çalışma Grubu Başkanı Oğuz Türkyılmaz yaptı.

Sempozyumun açılışında sırasıyla Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı Olgun Sakarya, EMO Yönetim Kurulu Başkanı Musa Çeçen, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı ve Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürü Mustafa Kemal Büyükmihç birer konuşma yaptı. Açılış konuşmalarının ardından EMO Enerji Çalışma Grubu Üyesi Cengiz Göltaş "TMMOB Enerji Sempozyumlarına Genel Bir Bakış" başlıklı açılış bildirisini sundu.

Enerji Sempozyumlarında TMMOB Farkı

Olgun Sakarya, sempozyuma İngiltere, Kanada, Hindistan, Venezuela ve Fransa'dan bildirimler gönderildiğini, ancak H1N1 salgını ve Ankara'da eğitim ve öğretime bir hafta ara verilmiş olması nedeniyle çalıştıkları iş yerlerinden izin alamadıklarını bildirerek, yurt dışından gelecek katılımcıların gelmekten son anda vazgeçtikleri bilgisini aktardı.

Stratejik önemi, uluslararası boyutu ve ekonomik yanı göz önüne alınarak enerji konu başlığında birçok kuruluş tarafından onlarca etkinlik düzenlendiğini anımsatan Sakarya, EMO'nun düzenlediği enerji sempozyumunun farkını şöyle ortaya koydu: "Uluslararası sermaye ile bir şekilde ilişkili olan bazı kuruluşların etkinliklerinde dile getirilen, 'etkin piyasalar, hantal devlet, bastırılması ge-

reken yüksek ücret talepleri, özelleştirilmesi gereken verimsiz KİT'ler ve tüm kamusal hizmetlerin özelleştirilmesi' gibi söylemlerin, ulusal çıkarlarımıza ve kamusal anlayışa ne kadar hizmet ettiği her zaman tartışma konusu olmuştur. Bugünkü sempozyum, önceki yıllarda TMMOB tarafından veya TMMOB adına odalarımız tarafından düzenlenen geçmiş sempozyumlarda olduğu gibi ulusal ya da uluslararası kuruluşlardan bağımsız bir anlayışla düzenlenmektedir.”

Sempozyumun amacını “Küreselleşme adı altında uluslararası sermayenin ve emperyalist güçlerin bize önerdiği genetiği bozulmuş enerji politikaları yerine, ulusal çıkarlarımıza uygun enerji politikalarına yön verecek görüşlerin kamuoyuna duyurulmasını hedefledik” sözleriyle ortaya koyan Olgun Sakarya, sempozyumun hedeflerini şöyle aktardı: “Özellikle elektrik enerjisi üretiminde, doğal gaz, ithal kömür ve nükleer gibi ithal kaynağa bağımlı politikalar yerine, yerli ve yenilenebilir kaynaklarımızın önemini vurgulamak ve bu kaynakları değerlendirecek teknik ve ekonomik bir yapıyı hayata geçirecek politikalara ivedilik kazandırılmasını hedefledik. İnsanın en temel ve doğal gereksinimlerinden olan enerjinin bir kamu hizmeti olarak sunulması anlayışından hareketle, enerji sektörünü sermayenin kâr hirsına terk eden enerji politikaları yerine, kamusal çıkarları gözetken, üretimden tüketime merkezi bir planlama anlayışını içinde barındıran politikaların bir kez daha dile getirilmesini hedefledik. Burada oluşturulan platformda, sektöre ilişkin dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmelerin tüm yönleriyle sorgulanmasını hedefledik.”

EMO'dan Kriz Uyarısı

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Musa Çeçen, elektrik talebinde küresel kapitalizmin kriziyle yaşanan düşüşe dikkat çekerek, 2007 yılında yüzde 9 olan talep artışının geçen yıl yüzde 4'e düştüğünü kaydetti. Elektrik alanının piyasa tercihine bırakılmasıyla yatırımlardaki plansızlık nedeniyle elektrik açığı ya da fazlası ile kamu zararının ortaya çıktığını belirten Çeçen, şöyle konuştu: “4628 sayılı Elektrik Piyasası Yasası'nın uygulamaya konulmasının ardından kamunun yatırımlardan uzaklaştırılması, ülkemizi derin bir elektrik krizine sürüklemiştir. Ülkenin resmi kurumlarından iş çevrelerine varıncaya kadar her kesim 2009-2010 yıllarından itibaren elektrik talep artışının karşılanamayacağı endişesi taşırken, deyim yerindeyse yaşanan küresel kapitalizmin ekonomik krizi Türkiye'nin elektrik arz krizinin kurtarıcısı olmuştur.”

Küresel kapitalizmin krizinin Türkiye'de elektrik krizini ötelemiş olmakla birlikte uygulanan politikalarda dire-

tilmesi durumunda yeni bir ekonomik kriz olmasa bile enerji yokluğu nedeniyle ülke ekonomisinin krize girebileceği uyarısında bulundu. Musa Çeçen, ülkemizdeki talep artışının karşılanabilmesi için yıllık yaklaşık 2500-3000 megavat santral gücünün ilave edilmesi gerektiğini kaydetti. Ancak serbest ve rekabete dayalı sistemin zamanında ucuz ve kaliteli elektrik sunulacağı iddialarını düzenlemek üzere oluşturulan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile elektrik üretiminde kamu yatırımlarının önüne set çekildiğini ve enerji alanının özel sektörün yatırım tercihlerine açıldığını anımsatan Çeçen, “Ancak gelinen durumda, iddiaların aksine yatırımsızlık, sürekli zam ve pahalılıkla birlikte arz güvenliği tehdidi olmuş ve tarih bir kez daha bizi haklı çıkarmıştır” dedi.

2002-2008 yılları arasında ise özel sektör tarafından inşa edilerek işletmeye alınan üretim tesislerinin toplam gücünün 3 bin 500 megavatta kalmış olması nedeniyle arz güvenliğine yönelik kaygısını ortaya koyan Çeçen, “Bu nedenledir ki kamu; elektrik üretim, iletim, dağıtım ve tüketim bütünlüğü içinde, merkezi planlama anlayışıyla mutlaka el koymalıdır” saptamasını yaptı. Lisans dağıtımının yatırımlara dönüşmediğini, lisans tüccarlığının başladığını anlatan Musa Çeçen, elektrik alanının hayali yatırımlara, manipülasyonlara açık bir hale geldiğine işaret etti. EMO Yönetim Kurulu Başkanı, tüm bu olumsuz gelişmelere karşın özel sektör beklentisinin sürdürülmesi ve kamu teşvikli ihale modellerine yönelik düzenlemeler yapılmasını eleştirerek, şu uyarılarda bulundu: “Bu uygulamalar üretimin artmasını değil, kamu zararının artmasını sağlayacaktır. Bir an önce serbest piyasa inadından vazgeçilmesi, kamunun acilen planlama ve yatırımlara başlaması gerekmektedir. Özellikle küresel kriz ortamında özel şirketlerin kredi bulma olanakları da kalmamış olup, bu şirketler aracılığıyla yaptırılacak yatırımların, kamunun yapacağı yatırımlardan çok daha yüksek maliyetlere neden olacağı açıktır.”

Ulusal ve Yenilenebilir Kaynaklara Ağırlık Verilmeli

Sempozyum açılışında konuşan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, konuşmasında ulusal ve yenilenebilir enerji kaynaklarına ağırlık verilmesi çağrısında bulundu. Mehmet Soğancı'nın sempozyum açılış konuşması şöyledir:

“Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar, Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla selamlıyorum. Ben öncelikle burada hepimizin buluşmasını

sağlayan arkadaşlarıma, Yürütme Kurulumuza, Düzenleme Kurulumuza, görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, uzmanlara, Elektrik Mühendisleri Odamızın Sevgili Yöneticilerine, Oda çalışanlarına, emeği geçen tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

TMMOB, mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ülkemizdeki mühendisleri, mimarları

ve şehir plancılarını temsil etmek, onların hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla yükümlüdür. Bu amaçla, TMMOB mesleki alanlarıyla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak ve toplumu bilgilendirmek zorundadır. Bu nedenle de TMMOB, bu politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirir, bunların yaşama geçirilmesi için mücadele eder ve bunların gereği olarak en genel anlamda bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılması yönündeki çalışmalarını bütünsel bir anlayışla ve etkinleştirerek sürdürür.

TMMOB yıllardır üzerine düşeni yapmış, yerel ve merkezi iktidarları, meslek alanları ile ilgili sürekli olarak, bugünkü gibi topladığı kongrelerin sonuç bildirimleri ile uyarılmıştır. Bu etkinliklerimizde bilim insanlarının ve uzmanların yoğun emek harçayarak oluşturduğu bilgi erişilebilir ve ulaşılabilir hale geliyor. Bilgi bu etkinliklerimizde paylaşılıyor. Bizce paylaşılan bilgi en değerli bilgi oluyor. Görüşler, bilimin ve teknolojinin ışığında çalışmalarını sürdüren TMMOB'nin 50 yıllık birikiminin süzgecinden geçiriliyor ve sonuçları kamuoyuna duyuruluyor.

Sevgili Arkadaşlar,

Bu sempozyumumuzda da konumuz enerji. TMMOB ortamında enerji sempozyumları EMO sekreteryalığında 1996 Kasım'ında başlamıştı. İkincisi Kasım 1999'da "2000'li Yıllarda Ulusal Enerji Politikaları" ana temasıyla, üçüncüsü Aralık 2001'de "Küreselleşmenin Enerji Sektöründe Yapısal Değişim Programı ve Ulusal Enerji Politikaları" başlığıyla, dördüncüsü Aralık 2003'te "Kü-

resel Enerji Savaşları, Ulusal Kamusal Enerji Politikaları" başlığıyla, beşincisi Aralık 2005'te "Küreselleşmenin Enerji Sektöründe Yapısal Değişim Programı ve Enerji Politikaları" başlığıyla, altıncısı Ekim 2007'de "Küresel Enerji Politikaları ve Türkiye Gerçeği" ana teması ile gerçekleştirilmişti. Bu sempozyumlarımızın sonuç bildirimleri TMMOB'nin enerji alanındaki manifestolarıdır.

Sevgili Arkadaşlar,

TMMOB'nin enerji üzerine ciddi bir fikri takip içerisinde olduğunu söylemem gerekiyor. Bugüne dek Birlik ortamında bu sempozyum dışında enerji konusunda gerçekleştirdiklerimize ve söylediklerimize ilişkin birkaç hatırlatmada bulunmak istiyorum:

1998'de TMMOB Demokrasi Kurultayı gerçekleştirmiştik. Bu kurultayımızda ülkemizi, mesleğimizi ve insanımızı ilgilendiren her konuda görüşlerimizi ortaklaştırmıştık. Kamuoyuna da duyurduğumuz görüşlerimiz arasında şüphesiz enerji konusu da vardı.

Genel bir girişle başlayan görüşlerimizde öncelikle enerji-nin niteliği tanımlanmış ve şöyle devam edilmişti:

"Doğadan belirli bir üretimin sonucunda elde edilen petrol, hidrolik, doğal gaz, kömür, uranyum türleri 'birincil enerji kaynakları'; kaynağın çevrimi sonucu elde edilen elektrik, havagazı, petrol ürünleri, kok, briket gibi kaynaklar 'ikincil enerji kaynakları'; güneş, rüzgâr, jeotermal ve deniz gibi enerji kaynakları ise 'yenilenebilir enerji kaynakları' şeklinde adlandırılmaktadır. İnsanoğlunun dünyadaki diğer canlılardan temel farklılıklarından en önemlisi kültürel bir yaşam sürdürüyor olabilesidir. İnsanoğlu yaşamını coğrafi veya meteorolojik koşullara bağlı kılmaksızın dünyanın her bölgesinde sürdürür. Bu durumda da her zaman enerjiye gereksinim duyar. Bu temel davranış biçiminden hareketle, gereksinim duyduğu enerjiyi kültürel düzeyine bağlı olarak üretir ve tüketir. Bu yaşam ve tüketim biçimleri onun için aynı zamanda yaşamsal bir zorunluluk haline dönüşür. Bu zorunluluğu yaşadığı çağdaki teknoloji düzeyi belirlemektedir.

Bu nedenle; tüm bu yaşamsallıklardan dolayı enerji, ticari bir mal değil, toplumsal bir hizmettir. Borç nedeniyle enerjisiz bırakılma insan hakları ihlalidir. Enerji, toplumsal bir varlıktır. Elektrik üretimi yapısı gereği doğal tekeldir. Elektrik enerjisinde merkezi planlama zorunludur. Enerji üretiminde kamu yararını koruyucu merkezi denetim mekanizmaları zorunludur. Elektriğin katma değeri ticari değerinden yüksektir. Özelleştirmeler ulusal devlet yapısına bir saldırıdır." konu başlıkları ile detaylı tanımlarda bulunmuştuk.

Ülkemizdeki “Elektrik Enerji Sektörünün Acil Sorunları” olarak da: “Sektörde yönetim krizi yaşanmaktadır. Sektör hukuk dışılık kısıncıdır. Sektörde çok başlılık ve eşgüdüm eksikliği yaşanmaktadır. Elektrik enerjisi üretimi ihmal edilmiştir. Elektrik dağıtım şebekeleri yetersizdir. Termik santrallerde kapasite kullanma oranları düşüktür. Sektör dışı bağımlı hale getirilmiştir. Başta özelleştirilen bölgeler olmak üzere altyapı yatırımları durmuştur.” başlıklarında görüşlerimiz ifade edilmişti.

“Ne Yapmalı?” başlığı altında da detaylı öneriler ortaya konulmuş ve görüşlerimizin sonu da şu cümlelerle bağlanmıştı: “Sonuç olarak ekonomik sistemin gereği sanayileşme ve elektrikleştirme birlikte kavranmalıdır. Kapsamlı ve uygulanabilir bir planlama söz konusu olmadığından sanayinin tutarlı gelişiminin ve buna bağlı elektrik üretiminin sağlanamayacağı ortadadır. Sanayileşme tercihleri ve bunun bir parçası enerji politikaları doğrudan düzene bağlıdır. Emperyalist-kapitalist sistem içerisinde ve kapitalist yoldan kalkınma söylemi ile ülkenin az gelişmiş sürecinden çıkarılması ve toplum yararına bir sanayileşmenin gerçekleştirilmesi olanaklı değildir. Bu sorun ise ancak halkın doğal kaynaklara, sanayiye ve geleceğe sahip olduğu bir düzen içerisinde ve halkın örgütlü mücadelesinin ve iradesinin ürünü olan iktidarlarca çözülür.”

Sevgili Arkadaşlar,

Bir başka çalışmamız da 2004-2006 yıllarında, TMMOB'nin 38. Döneminde oluşturulan Enerji Çalışma Grubumuzun Birlik adına hazırladığı ve 2006 yılında kamuoyunun bilgisine sunduğumuz Enerji Raporumuzdur. Çok kapsamlı Raporumuzun sunuşunda da şunları söylemişiz: “Ülkemizin enerji gereksinimi esas olarak petrol, doğal gaz ve kömür gibi birincil enerji kaynaklarıyla karşılanmakta olup, özellikle petrol ve doğal gazda ise tam bir dışı bağımlılık yaşanmaktadır. Emperyalist ülkeler başta Orta Doğu'da olmak üzere dünya petrol ve doğal gaz kaynaklarına yönelik ülke işgallerini de içerebilen paylaşım savaşı ve serbest piyasa ekonomisi adı altında yapılan spekülasyonlarla enerji üzerine istedikleri gibi oynayabilmektedirler.

Küresel sermayenin açık, tek pazar hedefiyle örtüşen ve yine ulusal yürütmenin dışında ‘özerk’ kurullarla şekillendirilen bir küresel enerji politikasına bütünleşmeye çalışan ‘garip’ bir enerji sektörümüz var. Bir yandan iktidarı bir yağmalama aracı gibi görüp ülke varlıklarının talan edilmesini sağlayan siyasiler, diğer yandan siyasilerle iç içe bu talana ortak olan sermaye grupları ve bu ikili yapının değirmenine su taşıyan bürokrat, teknokrat, medya, akademisyen ayağı... İşte bu üçlü sacayağı üzerin-

de oturtulmaya çalışılan dünü karanlık, geleceği bulanık enerji politikaları. Türkiye’de enerji sektörü, finansman ve teknoloji alanlarında zaten var olan bağımlılık ilişkileri ile birlikte, yeni düzenlemelerle; niteliksel bir dönüşüm geçirerek, doğrudan çok uluslu sermayeye tümüyle bağımlı hale gelme durumu ile karşı karşıyadır. Yap-İşlet-Devret, Yap-İşlet gibi finansman modelleri ve işletme hakkı devirleriyle yapılan özelleştirmelerle, Tahkim Yasası’yla, bir kamu hizmeti olan enerji alanı yargının denetimi dışına çıkarılmakta, çok uluslu sermayenin insafına terk edilmektedir. Dünya Bankası’nın dayattığı yapısal uyum düzenlemeleri, bölgedeki enerji kaynaklarına yakınlık, AB ile ilişkiler, enerji sektöründe uluslararası unsurların ağırlığını artırırken, bu dış faktörler karşısında ülkenin ve ülke insanının ihtiyaçlarını öne çıkaran politika ve programlar daha da önem kazanmaktadır. Oysa geçmişte ve günümüzde yaşananlardan ders çıkarmak, merkezi ve stratejik bir planlama ile geleceği kurgulamak gerekmektedir. Ülkenin enerji konusunda geleceği; günü -ve kendini- kurtarma peşinde olan siyasi karar vericilere, kendini -doğası gereği- küresel sermayenin uygulayıcısı olarak gören EPDK yöneticilerine, sadece kendi çıkarları penceresinden bakan belirli enerji kaynakları üzerine örgütlenen üretici derneklerine, OSB yöneticilerine, nükleer lobilere bırakılamayacak kadar önem arz etmektedir.

IMF, DB gibi küresel sermaye kurumları ötelenerek; kamunun sanayi, ekonomi, ulaşım, tarım, çevre, dışişleri birimleri ile üniversitelerin ilgili birimleri, elbette ki TMMOB başta olmak üzere demokratik kitle örgütleri ve emek örgütleri ile bir araya gelerek, her bakımdan ülkeye özgün, ülke koşullarını gören bir noktadan merkezi ve stratejik bir planlamaya gidilmelidir. Bu planlama enerjinin üretim sürecinden dağıtım sürecine kadar süreklilik ve bütünlük göstermeli ve kamu eliyle doğal tekel yapısı içinde değerlendirilmelidir. Ve yine bu plan ve program gelecek dönemleri de bağlamalıdır.”

Özetle; enerji kaynaklarına yönelik potansiyelimiz gerçekçi bir yaklaşımla ortaya konulmalıdır. Kömür ve petrol aramalarına önem verilmeli, kaynak ayrılmalıdır. Jeotermal potansiyelimiz özellikle sanayi, konut, tarım ve turizmde ivedilikle değerlendirilmelidir. Talep tahminleri gelişmiş ülkelerin modellerine göre değil, ülkemiz özgün koşullarına göre geliştirilecek modellere göre yapılmalıdır. Rüzgâr, biomas-biokütle ve güneşe yönelik gelecek kurgusu mutlaka yapılmalı, toplam elektrik enerjisi içindeki payları süreç içerisinde arttırılmalıdır. Özellikle güneş enerjisine yönelik şimdiden bütçeden AR-GE çalışmaları için pay ayrılmalıdır. Yıllar itibarıyla ithal ener-

ji kaynaklarına bağımlılık aşağı çekilmeli, yeni doğal gaz kontratları yapılmamalıdır. Verimlilik, etkin kullanım ve tasarruf enerji projeksiyonları içerisinde yer almalıdır. Kayıp-kaçaklar OECD ortalamalarına çekilmelidir.

Öz kaynakların (finansman kaynaklarının ve rezervlerin) en iyi şekilde değerlendirilmesi temel ölçüt alınarak, ülke düzeyinde enerjinin öncelik ve gereksinimlerinin tartışılıp, üzerinde tüm kesimlerce uzlaşılan enerji plan ve politikaları belirlenmelidir. Enerji üretiminde ulusal kaynaklara ve yenilenebilir enerji kaynaklarına ağırlık verilmelidir. Ülkemizde güneş, rüzgâr, jeotermal, biyogaz, biokütle, hidrojen vb. enerji kaynaklarının, şu an yeterince değerlendirilmeyen mevcut potansiyelleri, verimli bir şekilde değerlendirilmeli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi için düzenlemeler bir an önce yaşama geçirilmelidir.

Tüketim ve üretim projeksiyonları sağlıklı saptanmalı ve nesnel ölçütlerle modeller geliştirilmelidir. Enerji güvenliğini sağlayacak politikaların geliştirilerek uygulanması, denetlenmesi ve çevrenin korunması katılımı teşvik eden şeffaf yönetimler eliyle yapılmalıdır. Teknik ve ekonomik fizibilite, çevre etki değerlendirme, teknoloji seçimi, yatırım, işletme aşamaları ve tüketici bilincinin yükseltilmesi için her seviyede kadroların yetiştirilmesi ve sürekli eğitimi şarttır. Çevre koruma ve enerji tasarrufu bilinci geliştirmeye ilköğretimden başlanmalıdır. Üniversitelerde, kamuda ve özel sektörde teknoloji geliştirme amaçlı araştırma-geliştirme çalışmalarına ağırlık verilmelidir.

Sevgili Arkadaşlar,

Bunları yazmışız. TMMOB Enerji Raporu, enerji konusunda bir el kitabı niteliğindedir. Burada bunu örgütüm adına onurla ifade ediyorum. Bu gün yedincisini başlattığımız bu sempozyumumuzda ana teması "Enerjide Serbest Piyasanın Bedeli ve Alternatif Enerji Politikaları". Emperyalizmin küresel krizinin yaşanmakta olduğu bu dönemde bu sempozyumumuzun ülkemiz ve insanımız için önemli olduğunu ifade ediyorum. TMMOB'nin sözü insana dairdir, yaşama dairdir ve aydınlık gelecek günlere dairdir. Herkesin bunu bu şekilde algılaması gerekmektedir. TMMOB insanımıza ve halkımıza dair görevlerini yapmaya devam edecektir. Hepinize saygılar sunuyorum."

"Enerji Talebi 2020'de 2008'in İki Katına Çıkacak"

Sempozyum açılışında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı adına konuşan Elektrik İşleri Etüt İdaresi (EİE) Genel Müdürü Mustafa Kemal Büyükmihç'i'nin konuşması şöyledir:

"Değerli konuklar,

VII. Enerji Sempozyumu münasebetiyle hepinizi saygı ile selamlıyor, sempozyumun hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Enerji sektöründeki küresel fiyat dalgalanmaları, gelişmekte olan ülkelerdeki hızlanan enerji talebi artışı, enerji üretiminde günümüzde büyük yer tutan fosil kaynakların geleceğe ilişkin enerji senaryolarında tükeneceğinin yer alması ve küresel ısınmadan kaynaklanan iklim değişiklikleri dünya genelinde enerji güvenliği riskleri oluşturmaktadır. Bu durum, bütün ülkeleri yenilenebilir enerji kaynaklarına ve enerji verimliliğine yönelmiş, bu konulardaki kararlı adımları hızlandırmıştır. 2030 yılına kadar enerji talebinin, büyük kısmı gelişmekte olan ülkelere kaynaklanmak üzere, bugüne göre yüzde 45 daha fazla olacağı öngörülmektedir.

Bu perspektif içerisinde, Türkiye'nin enerji politikası, sınırlı doğal kaynakları çevre etkileriyle birlikte en iyi şekilde değerlendirerek, ülke kalkınması ve refah artışını sağlayacak ölçüde, temiz, güvenli, verimli ve ucuz enerji arzına dönüştürmek ve doğunun zengin enerji kaynaklarının batı piyasalarına taşınmasında enerji koridoru ve enerji terminali işlevlerini üstlenmek şeklinde düzenlenmiştir. Bu doğrultuda, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızdan öncelikle ve azami miktarda yararlanmayı, aynı zamanda da enerjinin her noktada etkin ve verimli kullanılmasını hedefliyoruz.

Ülkemizde 2007 yılı itibarıyla birincil enerjinin yüzde 74'ü yurt dışından temin edilmiş; yüzde 30'u sanayiye, yüzde 23'ü binalara ve yüzde 16'sı ulaşıma harcanmıştır. Birincil enerji içerisindeki petrolün payı yüzde 31, doğal gazın payı yüzde 31,5, kömürün payı yüzde 27 ve hidroelektrik ile biyokütle ağırlıklı yenilenebilir enerji kaynaklarının payı yüzde 8,8 olarak gerçekleşmiştir. 2002-2007 döneminde birincil enerji arzındaki yıllık ortalama artış yüzde 6,6, elektrik enerjisi üretiminde ise yüzde 8,2 olmuştur. 2020 yılına gelindiğinde birincil enerji ve elektrik enerjisi talebi 2008 yılına nazaran yaklaşık 2 katına çıkacaktır.

Avrupa Birliği'ne bağlı ülkelerin enerji arzındaki yenilenebilir enerji payı ortalaması 2007 yılında yaklaşık yüzde 7'dir ve 2020 yılında yüzde 20'ye ulaşılması planlanmıştır.

Dünya ülkeleri arasında, 14'ü gelişmekte olan ülke olmak üzere 48 ülke yenilenebilir enerji kullanımını desteklemektedir ve bu konuya yapılan yıllık yatırımlar 35

milyar doları aşmıştır. ABD, Almanya, Japonya, Çin ve İspanya, yenilenebilir enerji kaynaklarındaki teknolojisi, sanayisi ve kullanımı bakımından başta gelen ülkelerdir.

Ülkemizde, 2007 yılında, nihai enerji tüketimi içinde elektrik enerjisinin payı 154.000 GWh ile yüzde 16'dır. Elektrik enerjisi üretimindeki yenilenebilir enerji payı 36.576 GWh ile yüzde 19 olmuştur. Bu miktarın yüzde 98'i hidrolije, yüzde 1'i rüzgâr enerjisine ve kalanı jeotermal ile biyokütle kullanımına aittir. 2020 yılında birincil enerji arzının 200 milyon ton eşdeğer petrol ve elektrik enerjisi arzının 400.000 GWh olabileceğini tahmin ediyoruz. 2023 yılına kadar, elektrik enerjisinde yenilenebilir enerji kaynağı kullanım oranını yüzde 30'un üzerine çıkarmayı hedefliyoruz. Avrupa Birliği ülkeleri ortalamasından yüksek olan böyle bir hedefin yakalanması, kısıtlı kaynakları nedeniyle hedeflerini tutturamayan ülkeler bakımından, Türkiye için yenilenebilir enerji ihracatı ve emisyon ticareti fırsatı demektir. Bu hedefler ayrıca; doğal gaz ithalatını azaltacak ve yerli imalat sanayine yeni iş ve istihdam imkânları oluşturacaktır.

Değerli Konuklar,

Suyumuzun her damlasını elektriğe dönüştürmek istiyoruz. Yaklaşık 140 milyar kWh'lik ekonomik hidroelektrik potansiyelimiz var. Halen; işletmedeki santrallarımız 14.278 MW'a ulaştı. İnşa halinde olan, lisans almış ve lisans başvurusu yapmış projelerin toplamı ise 23.000 MW'ı aştı. Bunlar arasından, kurulu gücü 50 MW altında olan toplam 1.200 MW'lık küçük-HES işletmeye alındı.

Diğer taraftan, elektrikteki puant talebin bir bölümünün pompajlı-HES tesisleri ile karşılanmasını planlıyoruz. Orta vadeli bir tedbir olarak ele aldığımız bu konuda yapılan etüt çalışmalarında yaklaşık 15.000 MW'lık potansiyel belirlenmiş ve Türkiye'nin pompajlı-HES master planı hazırlıkları başlatılmıştır.

“Rüzgârı Artık Es Geçmiyoruz”

Rüzgârımızı artık “es geçmiyoruz”. Uluslararası kabul görmüş atmosferik modeller kullanarak geliştirdiğimiz ve yayınlamakta olduğumuz Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Atlası (REPA) ile ülkemizin rüzgârı görünür hale geldi. Ekonomik olabilecek en az 48.000 MW'lık potansiyele sahip olduğumuzu memnuniyetle öğrendik. Yatırımcılarımız, nelerde santral kurabileceklerini kolaylıkla seçebiliyorlar.

Yenilenebilir Enerji Kanunu'nun getirdiği düzenlemeler ve REPA'nın yönlendirmesi sayesinde, 2003 yılındaki 18

MW'lık kurulu gücümüz 840 MW'a çıktı. 2013 yılında 11.600 MW'a ve 2023 yılında da 20.000 MW'a ulaşmayı hedefliyoruz.

Şimdi sıra güneşte. Rüzgârda olduğu gibi, Güneş Enerjisi Potansiyel Atlasını (GEPA) çıkardık. 2008 yılında ülke genelinde kullandığımız elektrik enerjisinin yaklaşık iki katı büyüklüğünde ve 56.000 MW'lık doğal gaz santralının elektrik üretimine eşdeğer (380 milyar kWh/yıl) teknik potansiyelimiz bulunduğunu tespit ettik.

Pazar fiyatlarındaki gelişmeler ve uygulanacak teşvikler bağlamında, ülkemizde güneş santrallarının önümüzdeki 2-3 yıl içerisinde kurulmaya başlayacağını tahmin ediyoruz.

Jeotermal kaynaklarımızdan öncelikle elektrik üretmek istiyoruz. MTA Genel Müdürlüğümüzün sondajlı çalışmaları ile 600 MW'lık elektrik üretim potansiyeli belirledik. Bu miktarın önümüzdeki 10 yıl içerisinde 1.000 MW'a ulaşacağını ön görüyoruz. Halen, toplam kurulu gücü 74 MW olan 3 santral işletmededir. Ayrıca, toplam kurulu gücü 30 MW'lık 4 projenin inşaatı devam etmektedir.

Değerli Konuklar,

Yenilenebilir enerji kaynakları; çevre dostu olmaları, enerjide ithal bağımlılığının azaltılmasına katkıda bulunmaları, imalat sanayinde yeni iş fırsatları getirmeleri bakımından, ülkemizin enerji ve çevre güvenliği ile birlikte üretim ve istihdamın artırılması bağlamında çok önemlidir.

Bu kaynakların elektrik üretiminde kullanılması ile hem doğal gaz ithalat ihtiyacımız hem de enerji sektöründe salınan zararlı emisyonlar azalacaktır. Böylece; bir taraftan dış ticaret dengemiz olumlu etkilenecek, aynı zamanda da çevreye ilişkin ulusal sorumluluklarımız ve gelecekteki uluslararası yükümlülüklerimiz rahatlayacaktır. Sözlerime burada son verirken Sempozyumun başarılı geçmesini diliyorum hepinizi saygıyla selamlıyorum.”

Göлтаş TMMOB Enerji Sempozyumlarını Değerlendirdi

Açılış konuşmalarının ardından EMO Enerji Çalışma Grubu Üyesi Cengiz Göлтаş, sempozyumun açılış bildirisi sundu. Göлтаş, “TMMOB Enerji Sempozyumlarına Genel Bir Bakış” başlıklı bildirisiyle, yıllar itibarıyla enerji alanında ülkemizde yaşanan gelişmeleri anlatarak, buna paralel olarak TMMOB enerji sempozyumlarında ortaya konulan saptama ve uyarıları, önerileri aktardı.

ÜLKENİN YAŞAMAKTA OLDUĞU AĞIR GÜNDEM KAYGI VERİCİ

KESK, DİSK, TMMOB ve TTB son günlerde tırmanan şiddet ve halkların kardeşliğine, bir arada yaşama iradesine yönelik milliyetçi ve şovenist politikalara, örgütlenmiş karanlık kişilerce yürütülen linç kampanyalarına karşı barış taleplerini haykırmak amacıyla 19 Aralık 2009 Cumartesi günü tüm illerde basın açıklamaları yaptı. Ankara'daki basın açıklaması saat 14.00'te Ziya Gökalp Caddesi'nde gerçekleştirildi. TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri ve TMMOB üyelerinin geniş katılım sağladığı basın açıklamasında ortak metin TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı tarafından okundu.

Türkiye bir kez daha savaş/barış ikilemine sıkıştırılıyor. Siyasi iktidarın demokratik açılım adıyla başlattığı süreç yerini bir kez daha çözümsüzlüğün egemen olduğu, savaş çağrılarının yeniden yükseltildiği, halkların birbirine karşı kışkırtıldığı bir gündeme bırakıyor.

Sorumsuz ve şoven politikacıların gündeme getirdiği ve esasen toplumsal sorunlarımızın çözümünün önünü tıkamayı amaçlayan politikaların halk katmanlarında yankısı sokağın ısınması, toplumsal gerilimlerin artması ve linç kültürünün sokağa egemen olması olarak yaşanıyor. Tam da böyle bir noktada DTP'nin kapatılması durumu daha da ağırlaştırmış; demokratik açılım süreciyle ortaya çıkan toplumsal beklentiler yerini güvensizliğe bırakmıştır. DTP'nin kapatılması zaten sorunlu olan demokrasimizi bir kez daha yaralamıştır.

Her fırsatta parti kapatmalara karşı olduğunu dile getiren ve anayasa değişikliğine uygun çoğunluğu olan AKP'nin kendisine yönelik kapatma tehdidinden kurtulduğu an-

dan bu yana çok zaman geçmesine karşın bu konuda bir adım atmamış olması ülkeyi bu noktaya getiren en önemli faktördür. Başbakan her fırsatta kararlı olduğunu söylediği demokratik açılım politikasını DTP'nin siyasal alandan dışlandığı koşullarda nasıl sürdürebilecektir.

Bütün bu sürecin ortaya çıkardığı toplumsal ruh hali geçtiğimiz günlerde en çirkin haliyle sokaklarda ortaya çıkan linç çetelerini beslemektedir. Sokak gösterilerinde gözaltına alınan çocukların kendi yaşlarının katlarıncaya hapis cezası ile yargılayan adalet sistemimiz kalabalık üzerine silahlarla saldıran kimi karanlık kişileri serbest bırakabilmektedir. Bu tavrın linççileri heveslendireceği açıktır. Emekçilerin, hak arayanların karşısında polis gücünü ölçsüzce kullanan Haydarpaşa Garı'nda demiryolu emekçilerine, İstanbul itfaiye emekçilerine ve son olarak da Ankara'da TEKEL işçilerine karşı şiddet kullanmaktan çekinmeyen Hükümet linç çeteleri söz konusu olduğunda sorumluluktan kaçmaktadır.

İçerisine sürüklenmekte olduğumuz bu karanlık oyunun birinci sorumlusu AKP iktidardır. Demokratik açılım adı altında AKP hiçbir somut adım atmamıştır. AKP'nin toplumsal sorunların çözümüne ilişkin samimiyetsiz tutumunun en son örneği Alevi Çalıştayına Kahramanmaraş Davasının 1 No'lu sanığını davet etmesi olmuştur. Muhalefetin de gerilim kışkırtıcılığı yapan tarzıyla iktidarın sorumluluğuna ortak olduğu açıktır.

Eğer siyasi iktidar toplumsal sorunların çözümüne dair barışçı yöntemlere dayanan, demokratik bir çizgi izlemek istiyorsa öncelikle sürüklendiğimiz kaos ortamına derhal müdahale etmeli; halkların bir aradalığını zedeleyecek, savaşın ve nefretin dilinin toplumsal hayatımızın merkezine yerleşmesini engelleyecek adımlar atmalıdır.

Buradan dört örgüt olarak başta Parlamento ve Hükümet olmak üzere siyasal partileri, toplumsal kurumları, tüm emek ve meslek örgütlerini, sorunlarımızın çözümü yönünde barışı esas alan tüm güçleri, aydınları, sanatçıları ve demokratik bir Türkiye özlemi taşıyan herkesi savaşa karşı barışı egemen kılmak için çaba göstermeye, katkı sağlamaya çağırıyoruz.

Tarihin bir kez daha tekrarlanmasına, şiddetin ve silahların bir kez daha hayatımıza egemen olmasına izin vermemek herkesin sorumluluğudur.

MARAŞ'I UNUTMADIK UNUTTURMAYACAĞIZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Maraş katliamının yıldönümü nedeniyle 24 Aralık 2009 tarihinde bir açıklama yaptı.

Bundan tam 31 yıl önce, 24 Aralık 1978'de Maraş'ta yüzlerce yurttaş katledildi. O gün yaşananlar, dün yaşanmışçasına aklımızda.

12 Eylül faşist darbesine giden yolda yapılan bu provokasyon, Çorum'da, Sivas'ta tekrar tekrar sahneye kondu.

Bugün yine toplumumuzu kampaşmaya götüren, halkların kardeşliğini, bir arada yaşama kültürünü sabote eden gelişmeler yaşanmaktadır. Birçok kesim milliyetçi linççi bir atmosferi ülkemizi sarmasına yönelik çabalar içerisinde.

Demokratik kamuoyu toplumun kampaştırılmasına prim vermeyerek bir arada kardeşçe yaşamı savunmak, provo-

kasyonları lanetlemek, silahların susmasını istemek ve sağduyulu demokratik yaklaşımları egemen kılmak sorumluluğuyla karşı karşıyadır.

Gerçek bir demokrasiyi hayata geçirmek için; geçmişte yaşananların tekrarlanmaması için tarihimizle yüzleşmek, yaşanan katliamların arkasındaki karanlık ilişkileri ortaya çıkarmak zorunludur.

Türkiye tarihinin en karanlık olaylarından biri olan Maraş katliamını unutmadık, unutturmayacağız.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB TÜM EMEKÇİLERİN HAK, HUKUK, EKMEK MÜCADELESİNDE YANLARINDADIR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 25 Aralık 2009 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Tekel işçilerinin "Özlük haklarıyla kamu kurumlarına devredilme" talebiyle başlattıkları mücadele direnişin sembolü olmuş, bugün Türk-İş, DİSK ve KESK'e bağlı çalışanlar bir saatlik iş bırakma eylemiyle AKP iktidarını uyarılmışlardır.

TMMOB, çalışanların bu haklı mücadelesini, bir saatlik iş bırakma eylemini desteklemektedir. TMMOB, tüm çalışanların hak, hukuk, ekmeğe mücadelesinde sonuna kadar yanlarındadır; emek örgütleriyle omuz omuza mücadelenin içerisinde yer almaktadır.

Şimdi görev zamanıdır. Şimdi mücadele etme zamanıdır. Şimdi, bu mücadeleyi hep birlikte, el ele, omuz omuza sürdürme zamanıdır.

Şimdi "genel grev, genel direniş" deme zamanıdır.

Şimdi hep beraber, hep birlikte bir kez daha ve inanarak söyleme zamanıdır:

"Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz."

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ENERJİ VERİMLİLİĞİ KOORDİNASYON KURULU TOPLANTISI YAPILDI

Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu 2009 yılı dördüncü olağan toplantısı, 29 Aralık 2009 tarihinde yapıldı. Toplantıya TMMOB'yi temsilen Yönetim Kurulu Üyesi İlker Ertem katıldı.

Toplantıda; Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliğin 7'nci maddesi uyarınca yetki belgesi ve sertifika bedelleri ile yetkilendirilmiş kurumlara ödenecek ücretler belirlendi. Yönetmelik çerçevesinde 11 firmanın gönüllü anlaşma istemi de uygun bulunarak onaylandı.

Enerji verimliliği durum ve gelecek planlanması çalışmalarının sürdürülmesi amacıyla hazırlanan raporun "Strateji Belgesi"ne dönüşümü için yapılacak çalışmanın, kamu ve özel sektör ile sivil toplum kuruluşlarından deneyimli kişilerin katılımıyla yapılması da yöntem olarak belirlendi.

2010 MÜCADELE YILI OLSUN...

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, yeni yıl dolayısıyla bir mesaj yayımladı.

Geride bıraktığımız bu yılın sonunda insanımıza, halkımıza, mesleğimize, mühendislere, mimarlara, şehir plancılarına yönelik olarak sistemin reva gördüklerine baktığımızda güzel sözler söylemek ne yazık ki olası değil.

Oysa geçtiğimiz yılın başında “2009 Başka Bir Yıl Olsun” demiştik. “2008’in önceki yıllardan farklı olması” demiştik. “Emeğin ve halkın aleyhine işleyen neoliberal değişim süreci dünyada ve Türkiye’de her geçen gün etkisini daha fazla hissettirdi. Yoksullar daha fazla yoksullaştı, kapitalizmin derinleşen krizi emekçilerin sırtına daha çok yüklendi. İşgaller, savaşlar durmadı; bombalar, silahlar susmadı; zenginler dünyayı paylaşamadı. Ülkemizde yolsuzluklar, ‘Deniz Fenerleri’, ‘Ergenekonlar’ bir taraftan, çözülmek bilmeyen ‘Kürt sorunu’ bir taraftan, neoliberalizm kısılcı bir taraftan halkımızı kuşatmaya devam etti” demiştik.

2009 için de ancak bunları söyleyebiliyoruz. Bunları kabullenmek mümkün değil.

Şimdi “2010 Mücadele Yılı Olsun” diyoruz. 2010, “Başka bir yaşam, başka bir Türkiye, başka bir dünya” için mücadele yılı olsun. 2010, tüm dünyada kapitalist küreselleşmenin küresel krizinin derinleştiği dönemde, insandan, halktan ve emekten yana olanların güçlerini birleştirme ve mücadeleyi ortaklaştırma yılı olsun.

2010, savaş çılgınlıkları yerine demokrasiye, hukuk devleti düzenine ve özgürlüklere sahip çıkma mücadelesinin yılı olsun.

2010, çatışma ortamına; baskıcı, otoriter yönetim anlayışına karşı, özgürlük ve demokrasi; ırkçı ve milliyetçi anlayışın beslediği linç kültürüne karşı bir arada kardeşçe ve barış içinde yaşam için mücadelenin yılı olsun.

2010, dünyanın ve ülkemizin içinden geçtiği bu dönemde, insanlığın yok oluşa sürüklenmesine karşı özgürlüğün, barışın, kardeşliğin hâkim olduğu yepyeni bir dünyayı bugünden yaratma mücadelesinin yılı olsun.

2010, halkların barış içinde, bir arada ve kardeşçe yaşayacağı günler için mücadele yılı olsun.

2010, dünyadaki tüm halkların, emekçilerin, çalışanların, mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının daha aydınlık bir gelecek için omuz omuza yürüdüğü ve mücadele ettiği bir yıl olsun.

2010, insanlığın, kardeşliğin, barışın, emeğin ve mücadelenin yılı olsun.

2010, bizim yılımız olsun.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı